Goede avond leden van de gemeenteraad, burgemeester en wethouders en belangstellenden.

Ik kan me voorstellen, dat u het vervelend vindt om iedere keer weer mijn gezicht bij een Iepen Poadium te moeten zien. Maar het gaat hier over een zaak, die het dorp Burgum, bij slecht afhandelen, nog een zeer groot aantal jaren zal hinderen en achtervolgen. Onderwerp vanavond is wederom onze “stjonkfabriek”. Laat ik beginnen met iets positiefs: de fabriek verschaft werk aan een mooi aantal personen, die in Burgum en omgeving wonen. Zij werken tussen de, schat ik in, 10 en 38 uur per week. Mooi, prima. En dan komt direct daarna het negatieve: de burgers, die woonachtig zijn in de stankzone (het rood omlijnd gebied; beeld uit het Provinciaal blad 2023 nr 5848) zitten er, wanneer de fabriek werkt, 24 uur per dag en dus 168 uur per week in. Hoe dichter je op de uitstootlocatie zit des te heviger is de stank. Ik woon net buiten dit rood omrande gebied maar wel op 20 m hoogte

Naast de stank hebben we ook nog de aanvoer van de oorzaak van deze stank: de vele vrachtwagens, die per week door onze dorpen denderen om ons te voorzien van het slachtafval en ook voor de (on)nodige luchtverontreiniging en lawaai zorgen.

Tot zover wat algemene indrukken. In het stuk “Wat doet Sonac Burgum ons aan” staat een heleboel informatie. Informatie die niet eenvoudig te “consumeren/lezen” is. Ik wil u wijzen op de belangrijkste passages hieruit: **in tabel 1** staan een aantal getallen die betrekking hebben op het rendement van geurverwijdering van de droger van het digestaat (digestaat is het restproduct na biogasproductie). Dit is ondanks het laten vervallen van de slechtste meting toch nog steeds MAAR 55%. In het onderdeel “Aangaande geurconcentratie lucht wasser droger digestaat Sonac” kunt u lezen dat de uitstoot ruim 4x hoger is dan is aangevraagd door Sonac. **Daarnaast moet u zich realiseren dat de totale uitstoot van Rendac-Son door de digestaat droger al 2/3 van de totale emissie veroorzaakt. Dat belooft wat als dat in Burgum doorgaat.**

De aangevraagde uitbreiding van de **R**egeneratieve **T**hermische **O**xidatie(RTO)van de Groen Gas Installatie zal daarbij ook nog een duit in het zakje doen.(zie tabel 2 van wat doet Sonac Burgum ons aan). Dit heeft o.a. te maken met de insteek van Sonac om de benodigde energie voor hun processen te gaan halen door geheel of gedeeltelijk over te gaan op vetstook, vet gehaald uit de aangeleverde slachtafvalproducten, met de daaraan gekoppelde extra uitstoot in vergelijking met energie verkregen uit verbranding van aardgas.

Dan wat is de kwaliteit van de metingen. Uit de NEN-norm NTA9065:2012 nl is te lezen dat er grote onzekerheid (factor 2) is. Dat is aardig voor bestaande installaties, echter hier wordt een nieuwe verwerkingslijn aangevraagd en die zal beoordeeld moeten worden naar de huidige systematiek. Daarmee zijn de oude metingen van geen waarde.

De slotconclusies uit dit stuk : “Wat doet Sonac Burgum ons aan” hoef ik u niet voor te lezen. Die zijn voldoende duidelijk. De laatste vragen, de vervanger van bij het ongeluksgetal 13, zijn het belangrijkst. Het rapport staat vol verwachtingen, wat gebeurt er wanneer die niet uitkomen? Wordt dan alles afgebroken en stil gelegd? Gemeenteraad beoordeel de plannen op hun realiteit en niet op de politieke merites. Uw gemeenteraad en de daarin aanwezige politieke partijen zullen bij de komende verkiezingen mede beoordeeld worden op hun houding inzake dit dossier.